

WOLFGANG SCHORLAU • **Büyük Plan**

WOLFGANG SCHORLAU 1951'de doğdu. Ticaret yüksekokulunda okurken '68 öğrenci hareketine katıldı. Uzun yıllar sanayide yöneticilik yaptıktan sonra 50 yaşında yazarlığa başladı. Başka romanları ve siyasi denemeleri de vardır fakat başarısını polisiye romanlarına borçludur. Özel dedektif Dengler'in ilk macerası olan *Mavi Liste*'yi (2003, çev. Hulki Demirel, İletişim Yayınları, 2016) 2015'e kadar yedi kitap daha izledi. Bunlardan *Münih Komplosu* (2016), *Koruyucu El* (2017) ve *Kavuran Soğuk* (2018) da yine Hulki Demirel çevirisiyle İletişim'den çıktı. Aralarında 2006 Almanya Polisiye Edebiyat Ödülü'nün de yer aldığı birçok ödül kazandı. Stuttgart'ta yaşıyor.

Der Grosse Plan

© 2018 Verlag Kiepenheuer & Witsch, Köln

Kitabın yayın hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

İletişim Yayınları 2899 • Dünya Edebiyatı 266

ISBN-13: 978-975-05-2922-1

© 2020 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2020, İstanbul

DIZI YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

EDITÖR Taml Bora

YAYINA HAZIRLAYAN İmran Toprak

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Nebiye Çavuş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

WOLFGANG SCHORLAU

Büyük Plan

Der Grosse Plan

ÇEVİREN *Hulki Demirel*

Not: Kitaptaki dipnotlar, aksi belirtilmedikçe çevirmene aittir.

Annemin aziz hatırasına...

“Geçmiş asla ölü değildir,
hatta esasen geçmiş bile değildir.”

WILLIAM FAULKNER

“İnsanlığın en büyük trajedisi, er ya da geç
üzerinde uzlaşma sağlanılacağı herkesçe bilinen sorunların
sıkıntılarına bu kadar uzun süre katlanmak zorunda
kalmamızdır.”

NELSON MANDELA

İçindekiler

Giriş: Gero von Mahnke.....	13
Birinci Bölüm	19
1. İş.....	19
2. Arkadaşlar.....	27
3. Müsli.....	33
4. İş başvuruları.....	35
5. Hesap.....	41
6. Wittig.....	48
7. Gero von Mahnke: Dersler.....	51
8. Stenzel.....	57
9. Ebeveyn.....	61
10. Kız kardeş.....	69
11. Ekip toplantısı 1.....	71
12. Gero von Mahnke: Savaşta.....	72
13. Vakıf.....	83
14. Krausenstraße.....	87
15. Jakob.....	91
16. Ekip toplantısı 2.....	93
17. Föhrenbach.....	98
18. Zürih.....	101

19. Gero von Mahnke: Baba ocağı.....	101
20. Ekip toplantısı 3.....	106
21. Basta.....	107
22. Testosteron.....	108
23. Kolonnenstraße.....	111
24. CarWash.....	112
25. CarWash 2.....	116
26. Gero von Mahnke: Hastanede.....	118
27. Ekip toplantısı 4.....	119
28. Solaryum.....	123
29. Solaryum 2.....	127
30. Gero von Mahnke: Ostmark.....	131
31. Fehrbellinerstraße.....	138
32. Ekip toplantısı 5.....	139
33. Gero von Mahnke: Athen.....	143
34. Dayak.....	151
35. Gözetleme.....	157
36. Gero von Mahnke: Ekim 1944.....	159
37. Boks kulübü.....	166
38. Sorgu.....	174
39. Ekip toplantısı 6.....	175

İkinci Bölüm.....	179
40. Akşamdan kalma.....	179
41. Medi transfer.....	181
42. Facebook.....	183
43. Otto Hartmann: Frankfurt.....	185
44. Wittig.....	188
45. Petra Wolff.....	190
46. Ekip toplantısı 7.....	192
47. Atina.....	193
48. Tinos.....	198
49. Dizler.....	199
50. Kilise.....	203
51. Petros.....	205
52. Ekip toplantısı 8.....	216

53. Ev.....	219
54. Flaş bellek.....	223
55. Mario.....	224
56. Otto Hartmann: Bankada.....	227
57. Görevler.....	231
58. Bergenfeld.....	236
59. Takviye.....	241
60. Para.....	244
61. Meşru olmayan.....	255
62. Borç dağı.....	260
63. Uzo.....	265
64. Otto Hartmann: Londra.....	268
65. Ara soruşturma.....	272
66. Basın.....	274
67. Talep.....	279
68. Swaplar.....	282
69. Yunanistan.....	286
70. Anita.....	293
71. Petros.....	296
72. Ekip toplantısı 9.....	300
75. Otto Hartmann: Hayat devam ediyor.....	301
74. Baskın ve arama.....	304
75. İlişki.....	307
76. Hazırlık.....	310
77. Glienick Köprüsü.....	314
78. Sevkiyat.....	320
79. Yaralar.....	327
80. Yeni iş.....	336
81. Ad kalendas graecas [Çıkmaz ayın son çarşambası].....	341
82. Ekip toplantısı 10.....	344
Üçüncü Bölüm.....	347
83. Sır.....	347
84. Ebeveyn.....	349
85. Anna Hartmann.....	355
86. Vakıf.....	359

87. Anna Hartmann: İlk şüphe.....	364
88. Storage Room	365
89. Anna Hartmann: Fotoğraf.....	368
90. Gero von Mahnke: Cinayet.....	376
91. Zürih.....	379
92. Anna Hartmann: Büyükbabanın ölümü.....	380
93. Anna Hartmann: Ardiyede.....	383
94. Manifesto	389
Son Söz.....	397
Ek: Otto Hartmann Vakfı'nın	
Yeniden Yapılandırılmasına Dair Manifesto	
<i>Anna Hartmann</i>	403
Bulmak ve Yaratmak	409

Giriş: Gero von Mahnke

Gero von Mahnke saatine baktı. Fincanı dudaklarına götürdü ve kalan son yudum kahvesini içti. Şeffaf porseleni neredeyse büyük bir keyifle inceledi ve sonra özenle tekrar tabağına koydu. Ani bir hareketle sandalyesini geriye itti, ayağına kalktı ve gerindi. Livadia'dan ancak gecenin geç saatlerinde dönebilmişti, iliklerine kadar hissediyordu yorgunluğunu hâlâ. Eliyle pantolonunun yan cebini yokladı, en sevdiği kitabının orada olduğundan emin olmak istiyordu. Koridordan giriş holüne doğru yürürken, her gün olduğu gibi bugün de müşterilerin kahvaltılarında artakalanları bulmak için Hotel Grande Bretagne'nin arkasındaki çöp varillerini karıştıran, kadidi çıkmış silüetleri gördü yüksek pencerelere asılmış perdelerin arasından. Von Mahnke yan kapıdan dışarı çıktı, önündeki sahanlıkta durdu ve gözlerini bir an için kapatıp derin bir nefes alarak Atina'nın havasını içine çekti. Çöpte yemek arayanlar kafalarını kaldırıp ona bakmadılar bile. Hava henüz mutedildi, adeta baharatlı; sıcak bastırmak için günün ilerleyen saatlerini bekliyordu.

Bu göz kamaştırıcı ışık! Güneşin sabahları bu kadar neşeli, bu kadar baştan çıkarıcı, bu kadar cilveli –evet, bu da söylenebilirdi–, bu kadar masum parladığı başka bir coğrafya tanımıyordu. Birkaç saat sonra bu masumiyetini kaybedecek ve şehrin üzeri-

ne, her şeyi ve herkesi iştahla yiyip bitirmek ister gibi bir iştahla çökecekti yakıcı ışığı. Ama tanrıların saati sürüyordu şimdi; Hölderlin'in, öğrencilik yıllarında ezberlediği bir şiiri geldi aklına:

*Orada yukarıda, ışıktta geziniyorsunuz
Hem de nasıl bir toprakta, ulu dâhiler
Tanrılara layık pırl pırl bir hava
Okşuyor bedeninizi hafif hafif
Lirin kutsal tellerini okşayan
Sanatçının parmakları gibi*

Derin bir nefes aldı Gero von Mahnke. Tanrılara layık bir hava. Bir önceki gün çok sert geçmişti, bankaya gitmeden önce bir kere daha Akropol'ü, tarihine ve hikâyelerine çocukluğundan beri bayıldığı Athena ve dostlarının makamını görmek istiyordu. Syntagma Meydanı'nda dilenen bir grup çocuk eşlik etti ona: çıplak ayaklı, kir pas içerisinde dört erkek ve bir kız çocuğu; çapak içinde gözleri ve ona doğru açtıkları avuçlarıyla, ama yine de uyanık ve tetikte ve aralarında bir metrelik bir mesafeyi devamlı koruyarak. Bir an için zafiyet gösterip çocukların eline birkaç kuruş sıkıştırmaktan korktu. Böyle zamanlarda ufak cömertliklerin bir faydası yoktu, sadece büyük ve enerjik adımlar kurtarabilirdi Yunanistan'ı. Yeni Avrupa'nın sadakalarla kurulması mümkün değildi. Yeni Avrupa herkesten özveri bekliyordu ve bunu kimse ondan daha iyi bilemezdi.

Döndü ve hızlı adımlarla meydanın çıkışına doğru yöneldi. Aç çocuklar sessizce takip ettiler onu, bir an olsun gözlerini ondan ayırmadan. Gero von Mahnke kafasını sallıyordu enerjik bir tavırla, ondan bir şey beklemesinlerdi. Hyperion'u cebinden çıkardı, rastgele bir sayfa açtı ve okumaya başladı.

*Ne kadar da nefret ederim, kalpsizliklerinden bilge oldukları
vehmine kapılmış bütün o barbarlardan; küçücük ve izansız erkek
ahlâklarıyla binlerce taptaze güzelliği öldüren ya da mahveden
bütün o hamhalat canavarlardan!*

Bu çocuklar söz konusu olduğunda taptaze bir güzellikten dem vurmamak gerçekten imkânsızdı. Bunun için fazla cılız ve fazlasıyla kir pas içindeydiler, duruşları ne asil ne de dikti, daha çok pusuya yatmış gibiydiler, hiç durmadan etraflarını kolluyorlardı ve kaçmak için her an tetikteydiler. Winckelmann'ın¹ kitaplarında hayranlıkla seyrettiği heroik Grek heykelleriyle bu çocukların en ufak bir benzerliği dahi yoktu. Hiç konuşmadan etrafını sarmışlardı, kitabı tekrar cebine sokuşunu seyrettiler. Sonra sağ eliyle cebinden biraz bozuk para çıkardı von Mahnke ve yüksek bir açıyla atabildiği kadar uzağa fırlattı paraları. Bir an ardından baktı koşarak ve birbiriyle itişerek uzaklaşan çocukların, sonra yürümeye başladı. Kalpsiz bir adam değildi o, böylece ispatlanmıştı bu.

Meydanın diğer tarafındaki çalılığın ardından birkaç tuhaf tip ayaklandı ve ayaklarını sürüyerek ama hızlı adımlarla yolun bu tarafına geçtiler. Atina'da o kadar çok mülteci vardı ki. Kesin sayılarının ne olduğuna dair kimsenin bir fikri yoktu. Kuzeyden geliyorlardı, ama güneyden de; şehri yönetenler onları saymaktan vazgeçmişlerdi artık, onları doyurmaktan da. Uzun adımlarla yokuş aşağı yürüdü, Mariä Annunciation² Katedrali'nin yanından geçti. Küçük dükkânların çoğunluğu kapıya pencereye kilit vurmuştu. Böyle zamanlarda müşteri bulmak zaten imkânsız hâle gelmişti. Birçok dükkân geçmiş senelerde kapatmıştı kapılarını; sahiplerinin büyük bölümü adalardaki ya da taşradaki akrabalarının yanına taşınmıştı, barınacak yer ve karın tokluğu karşılığında onlara balık yakalamakta ya da toprağı işlemekte yardım ediyorlardı.

Ama bu ışık! Böylesi parlak bir ışık başka nerede vardı? *Badecker*'deki³ her tasviri aşırıyordu bu ışık. Sıcak ve berrak, sanki münhasıran Akropolis'i aydınlatmak üzere yaratılmış. Gero von Mahnke aniden durdu ve bakışlarını Akropolis'e doğru

-
- 1 Johann Joachim Winckelmann, 1717-1768. Klasik arkeolojinin kurucusu olarak kabul edilen Alman bilim adamı.
 - 2 Hz. Meryem'e Kutsal Mütjde.
 - 3 Turistik rehber kitaplar basan çok meşhur Alman yayınevi ve bunların rehber kitaplarına verilen ad.

kaldırdı. O, binlerce yıldır süregelen bu tarih içerisinde minnacık bir çarktan başka bir şey değildi ve eğer Atina bugün bir sınav dönemi geçiriyorsa, gün gelip de bu dönemi başarıyla geride bıraktığında her zamankinden daha parlak bir güneş gibi tekrar doğacaktı.

Plaka'yı seviyordu, Atina'nın daracık sokakları ve küçük tavernalarıyla meşhur bu eski şehir merkezini, ızgara et ve balık kokusunu. Limon ve portakalları, kuzu etini ve oğlak çevirmeyi. Hatta Yunanları bile seviyordu.

Gero von Mahnke gerindi. Eski Yunancayı –ve Sophia'dan aldığı dersler sayesinde artık Yeni Yunancayı da– oldukça iyi konuşabiliyordu. Restoranların kapılarındaki gelgelcilerin onun aklını çelmek için söylediklerini rahatlıkla anlayabiliyordu, ama zaten çoğu ona Almanca seslenmeyi tercih ediyordu. Sola, Panathenaia Sokağı'na saptı ve çakıl zeminde yürümeye başladı. Bir kere daha ciğerinin derinliklerine kadar çekti Agora'nın şu aralar çam kokan havasını. Başka hiçbir yerde kendisini bu ülkeye Antik Yunanistan'ın bu pazar yerinde olduğu kadar yakın hissetmiyordu. Aristoteles'in iki bin seneden de fazla bir zaman önce tam burada, bu meydanda durmuş ve etrafını seyretmiş olabileceği hayali nabzını hızlandırdı, omuzlarını gerip duruşunu dikleştirmesine neden oldu. Sanki filozofun ayak izlerini görebilecekmiş gibi dikkatle baktı tozlu yola. Hızlı bir hareketle cebinden çıkardı Hölderlin'i ve bir parmağıyla takip etti satırları:

Kim dayanabilir buna, kimin sırtını yere getirmez antik dünyanın bu dehşetengiz görkemi, bir kasırganın genç ormanları kökünden söküp dört bir yana savurması gibi, savurdu beni de; eğer, tıpkı benim gibi, o da yoksunsa güçlenmek için özgüven hissini çekip alabileceği bir pınardan?

Kendini güçlü hissetmesini sağlayan öz güven duygusunu açıkça sergileyerek dolaşıyordu şehirde. Kusursuz üniforması içinde dimdik yürüyordu; yakasındaki, eski Cermen harfleriyle yazılmış SS harfleri saygı görmesine neden oluyor, etrafındaki insanlarla arasına kolayca mesafe koyabilmesini sağlıyordu.